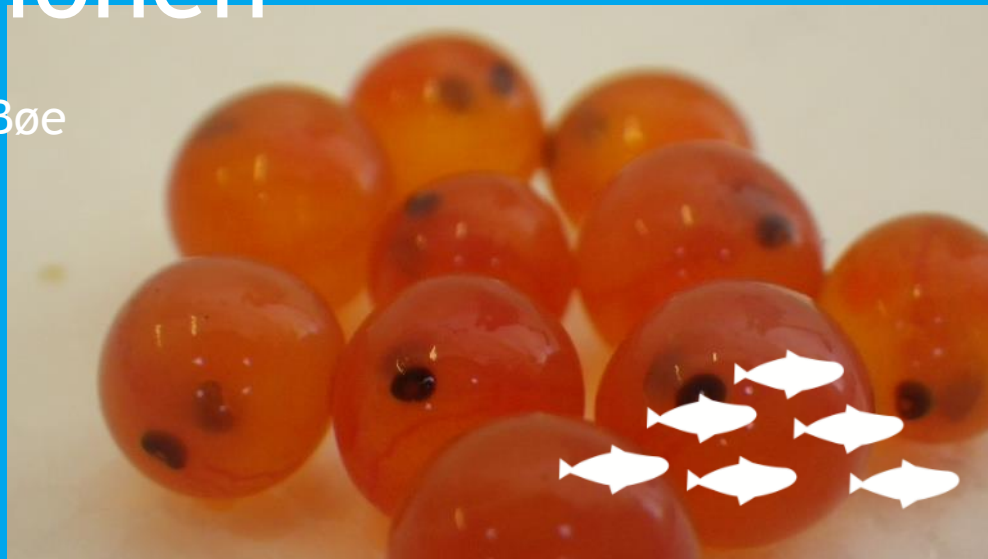

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Bevaring av laks og sjøørret i Drammensregionen

Veterinærinstituttet/v Kristin Bøe

Innhold:

1. Genbank for vill laksefisk i Norge
2. Hvordan bevare bestander på levende genbank
3. Innsamlingsstatus i Drammensregionen

Genbank for vill laksefisk i Norge

Opprettet av Miljødirektoratet (den gang Direktoratet for Naturforvaltning) i 1986

Hensikt: ta vare på genetisk mangfold i norske villaksbestander

- Frossen genbank
- Levende genbank

Levende genbank:

- Levende 'lager' av genetisk materiale (fisk) fra truede bestander
- Brukes til gjenoppbygging/reetablering av truede bestander etter at bestandstrusselen er fjernet (eks. gyro)
- Midlertidig tiltak

Ims genbankstasjon

1. Innsamling og stryking av stamfisk

2. Klekking og oppfostring av befruktet rogn fra villfisk i levende genbank - dette avkommet blir selv til stamfisk

Yngel fra vill stamfisk i klekkesylindre på levende genbank

Stryking av stamfisk på levende genbank

3. Gjenoppbygging av bestanden ved bruk av rogn av stamfisk fra levende genbank

Utsett av yngel og smolt

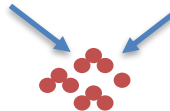
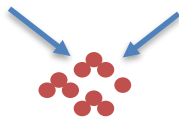

Planting av rogn

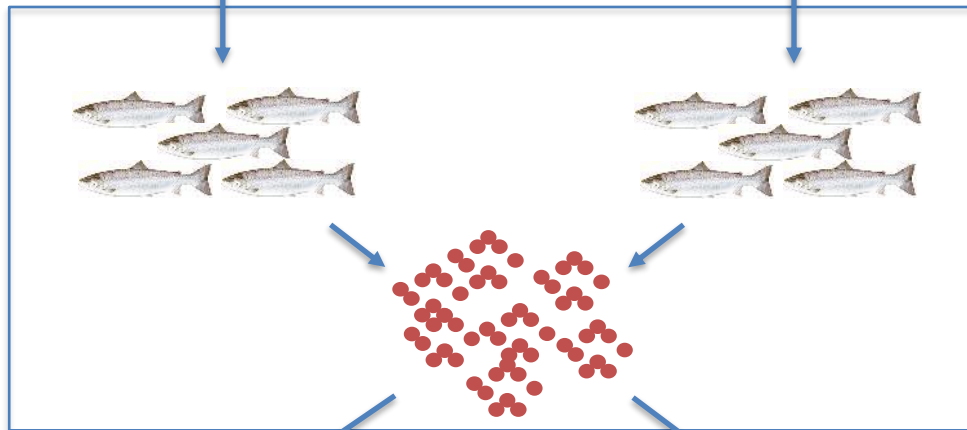

Vill opphavsfisk
fra elva

Stamfisk på
levende genbank

Reetablering

Planting av øyerogn i
elva

Utsetting av yngel og
smolt

Status i Drammensregionen

Bevaringsfase:

- Innsamling til levende genbank m.m.

Behandling

Reetableringsfase

- Tilbakeføring av rogn fra levende genbank

Stammer på levende genbank i Drammensregionen

- Drammenselva
- Lierelva
- Sandeelva
- Selvikelva

Drammenselva

Rogn og melke av laks samlet inn til levende genbank siden 2016

- Totalt 556 ville stamlaks innsamlet
- Har resultert i:
 - 2600 individer og tre tonn fisk på levende genbank
 - Melke fra 226 hanner på frossen genbank
- Vil på det meste produsere ca. 270 liter rogn årlig

Lierelva

Rogn og melke av laks samlet inn til levende genbank siden 2016

- Totalt 155 ville stamlaks
Har resultert i:
 - 1020 individer og 800 kg fisk på levende genbank
 - Melke fra 107 hanner på frossen genbank
- Vil på det meste produsere ca. 150 liter rogn årlig

Sandeelva og Selvikelva

Innsamling startet i 2020

- Behov for flere år med stamfiske for å samle inn tilstrekkelig med stamfisk

Foto: Tor Arne Andreassen

Sjørørret

- Påvirkes ikke direkte av *G. salaris*
- Kan bli negativt påvirket av kjemisk behandling
- Innsamling til levende genbank i:
 - Lierelva
 - Sandeelva
 - Selvikelva

Sjørørret i Drammenselva

- Sjørørret tatt i trappa flyttes opp til strekningen ovenfor Hellefoss
 - Etter saltbehandling & artstest
- Benytter sine naturlige gyteområder der

*Faglig ambisiøs, fremtidsrettet og
samspillende - for Én helse!*

Veterinærinstituttet
— *Norwegian Veterinary Institute*

www.vetinst.no